

**Riyaseti Cümhur dairesi teşkilâtı hakkında 1/690 numaralı
kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası**

Başvekâlet
Evrak 4/2836

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Teadül kanunu bakımından bir mütalea serdine lüzum görülmedi , Lâzım olan muamele
yapılmak üzere takdim edilmiştir.

15-V-933

Başvekil
İsmet

Maliye vekâletinin 15 - V - 1933 tarihli tezkeresi sureti

Başvekâleti celileye

Berayı tetkik Hazineye emir ve havale buyurulan Riyaseti Cümhur teşkilât kanunu lâyihası
tetkik olundu.

Teadül kanununa merbut 2 numaralı cetvele nazaran teklif edilen kadro cetvelile yapılan
maaş zammı ve ihdaslardan 9700 lira kadar bir fark hâsıl olmakta isede yapılan temas neti-
cesinde bu farkın Riyaseti Cümhur bütçesine mevzu diğer tertiplerdeki tahsisattan karşılanacağı
bildirilmiş ve Hazinece başkaca serdedilecek bir mütalea bulunmamış olduğu arz olunur efendim.

15-V-933

Maliye vekili
M. Abdülhalik

Esbabı mucibe

I) Cümhuriyetin ilânından bugüne kadar Riyaseti Cümhur dairesinin resmi ve hususi işle-
rinin sureti tedvirine dair elde yalnız İcra Vekilleri Heyetince 9-IV-1340 tarihinde kabul
edilmiş olan bir talimatname vardır. O zamandan şimdiye kadar geçen zaman zarfında edini-
len tecrübelerle istinaden ve 1452 numaralı kanunun hükmüne tevfikân bu kere daha şü-
mullü ve vazıh şekilde bir teşkilât kanunu tanzimine zaruret görülmüştür.

II) 1452 numaralı kanuna merbut (1) numaralı cetveldeki 7 ve 8 inci maddelerin bu
kanuna müzeyyel 1476 numaralı kanunla tevhidinden dolayı ötedenberi iki dereceye ayrılmış
olan kalemi mahsus kâtiplerini bir derece içine toplamış ve bundan kadronun darlığı dola-
yisile izalesi gayrı kâbil bir ahenksizlik doğmuştur.

Bu hal bazı memurların yekdiğerine nisbetle senelerdenberi müktesep kıdem ve vaziyetle-
rini bozmakla beraber sekiz dokuz memurdan ibaret olan dairemizde zaten pek dar olan terfi
sahasını hemen hemen hiçe indirmiştir. Binaenaleyh bu defa hem eski ahengi iade hem de
terfi sahasını biraz genişletmek üzere Başkâtiplerle aynı derecede olan mütercim, ikinci kâtip-
lerden ayrılarak altıncı dereceye yükselmiş ve Kalemi mahsus Müdür Muavinliği de tabiatile
beşinci dereceye çıkarılmıştır.

III) Kalemi Mahsusta ötedenberi mevcut iken bir kaç sene evvel tasarruf için kaldırıl-

miş olan şifre ikinci kâtipliği tahakkuk eden zarurete binaen tekrar kadroya ithal edilmiştir.

IV) Daire müdürlüğünde zaten mevcut ücretli idare memurluğu altıncı dereceden memuriyete kalbedilmiş ve yeni Riyaseti Cümhur binasının inşasından beri ehemmiyetli surette artan işleri karşılamak üzere daire müdürlüğüne bir de kâtip ilâve edilmiştir.

V) Vazifelerinin ehemmiyet ve nezaketi düşünülerek başyaver ile yaverlerin ötedenberi almakta oldukları (Yaverlik tahsisatı) olduğu kabul ve kanuna ithal olunmuştur.

VI) Riyaseti Cümhur Dairesindeki Memuriyetler her zaman tebeddülâta maruz kalmaması lâzımgelen Memuriyetlerden olmasına ve kadrosu pek dar bulunduğu binaen memurların kanunî müddetlerini ikmalden sonra terfilerine imkân bulunmamaktadır. Bundan dolayı ve memurları ümitsizliğe düşürmemek için Riyaseti Cümhur dairesinde bir derecece bilâfasıla beş sene hizmet edenlere bulunduğu yerde bir defalık bir derece mafevk derece maaşı verilmesi muvafık görülmüştür.

VII) Yine memurların ümitsizliğe düşmelerini menetmek üzere Riyaseti Cümhur dairesinde bilâ fasıla on sene hizmet edenlerin icabında diğer devairde dereceleriyle tadvizleri caiz olduğu tasrih edilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 142

Esas No. 1/690

16 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Riyaseti Cümhur dairesi teşkilâtı hakkında olup encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası tetkik ve mütalea edilerek teklif veçhile kabul edilmiş ve yalnız lâyihanın dokuzuncu maddesine merbut (A) cetveli şekil itibarile yeniden yazılmıştır. Müstacelen müzakere buyurulmak üzere Umumi heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis	Reisvekil	Aza	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya	Aksaray	Çorum	Edirne	Elâziz
<i>H. Fehmi</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>A. Süreyya</i>	<i>Mustafa</i>	<i>Faik</i>	<i>H. Tahsin</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Erzurum	Erzurum	Giresun	Isparta	Kayseri	Yozgat
<i>Aziz</i>	<i>Asım</i>	<i>Kâzım</i>	<i>Mükerrrem</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>S. Sırrı</i>

DAİRESİNİN TEKLİFİ

Riyaseti Cümhur dairesi teşkilât kanunu lâyihası

MADDE 1 — Riyaseti Cümhur dairesi: Umumi kâtiplik, başyaverlik, kalemi mahsus müdürlüğü ve daire müdürlüğünden terekkep eder.

MADDE 2 — Umumi kâtip, Riyaseti Cümhur dairesinin mesul âmiridir. Reiscümhurun Büyük Millet Meclisi, İcra Vekilleri, Resmî daireler ve sefaretlerle olan münasebet ve muhaberele-rinde irtibat vazifesini yapar. Resmî kabullerde tesrifatçılık ve iktiza ettikçe tercümanlık yapar. Reiscümhurun bulunamadığı merasimde müşarileyhin emirleriyle temsilen hazır bulunur.

MADDE 3 — Umumi kâtip, Reiscümhurun doğrudan doğruya emri altındadır.

Büyük Millet Meclisi Riyaseti ve Başvekâlet ile vekâletlerden maada gerek resmî makamların ve gerek şahısların reiscümhura müracaatları umumî kâtip vasıtasile yapılır.

Reiscümhur Hazretlerle mülâkat isteyen zevat isim, hüviyet ve maksatlarını sarih olarak yazı ile umumî kâtipliğe bildirirler. Reiscümhur Hazretlerinin cevabı da aynı vasıta ile kendilerine tebliğ olunur.

MADDE 4 — Umumî kâtibin gaybubetinde kalemi mahsus müdürü kendisine vekâlet eder.

MADDE 5 — Başyaverlik umumî kâtipliğe bağlıdır ve bir başyaver ile üç yaverden terekkün eder. Bunlar daimî surette Reiscümhurun yanında bulunurlar.

Umumî vazifeleri hakkında umumî kâtipten emir almakla beraber doğrudan doğruya Reiscümhurdan telekki edecekleri emirler dairesinde ifayı vazife ederler.

MADDE 6 — Kalemi mahsus; bir müdür, birmüdür muavini, bir mütercim, bir tahrirat, bir şifre, bir evrak başkâtibi ile bir tahrirat, bir şifre ve bir evrak ikinci kâtibinden terekkün eder.

Bu kalem Reiscümhurun resmî ve hususî ve mahrem bütün muhabereelerini temin ve alelittlak yazı işlerini ifa eder.

A) Müdür bu kalemin âmiridir. Muamelâtın iyi cereyanından ve mahremiyetinden umumî kâtip ile müştereken mesuldür. Reiscümhurun hususî mahiyeti haiz emirlerini telekki ve ifa etmekle beraber şahsî münasebetlerinde irtibat vazifesi görür.

B) Müdür muavini müdüre yardım ve gaybubetinde vekâlet eder.

C) Mütercim tercüme ve ecnebi lisanlarındaki yazı işleriyle, tahrirat kâtipleri yazı ve kütüpane işleriyle, şifre kâtipleri şifre, mahrem dosya ve sicil işleriyle, evrak kâtipleri de evrak ve dosya işleriyle iştigal ederler. Maamafih vazife esas itibarile müşterek olduğundan memurunin vazifeleri icasında âmirler tarafından değiştirilir veya artırılır.

MADDE 7 — Daire müdürlüğü, umumî kâtipliğe bağlı bir müdür ile bir idare memuru ve bir kâtipten terekkün eder.

MADDE 8 — Daire müdürlüğünün vazifesi Reiscümhur ikametgâhının ve Riyaseti Cümhur dairesinin idarî işlerini tedvir etmek, müstahdeminin ahval ve harekâtını göz önünde bulundurmak, bunları çalıştırmak, eşyanın hüsnü muhafazasını temin etmek, resmî bütçeye ait masarifi ve mutfak masraflarını yapmaktır.

MADDE 9 — Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair (1452) numaralı kanuna merbut (2) numaralı cetvelin Riyaseti Cümhur dairesi memurlarına ait olan kısmı yerine merbut (A) işaretli teşkilât kadrosu konulmuştur.

MADDE 10 — Başyaverle yaverlerin dereceleri rütbelerine göredir:

Başyaver	1	Miralay
Yaver	1	Binbaşı
Yaver	2	Yüzbaşı

MADDE 11 — Riyaseti Cümhur dairesi memurları aşağıdaki şekilde tayin ve terfi edilirler:

A) Umumî kâtip, İcra Vekilleri Heyeti kararı ve Reiscümhurun tasdıkı ile,

B) Başyaver ve yaverler, Millî Müdafaa vekâletinin inhası ve Reiscümhurun tasdıkı ile,

C) Kalemi mahsus ve daire müdürleri, Umumî kâtibin inhası ve Reiscümhurun tasdıkı ile,

Ç) Kalemi mahsus müdür muavini, mütercim, tahrirat, şifre, evrak başkâtipleri, kalemi mahsus müdürünün teklifi, umumî kâtibin inhası ve reiscümhurun tasdıkı ile,

D) Tahrirat, şifre, evrak ikinci kâtipleri, kalemi mahsus müdürünün ve idare memuru ile kâtip daire müdürünün inhası ve umumî kâtibin tasdıkı ile.

MADDE 12 — On birinci maddedeki şekillere göre tayin edilen memurlar (A) işaretli teşkilât kadrosunda gösterilen derecelerin maaş ve tahsisatlarını alırlar.

Başyaver ve yaverlere rütbelerinin maaş ve tahsisatından başka ötedenberi olduğu gibi ayrıca (yaverlik tahsisatı) namile muayyen bir ücret te verilir.

MADDE 13 — Riyaseti Cümhur dairesinde biğayeti intisabından itibaren on sene bilâ fasla istihdam edilen memurlar lüzumunda her hangi başka bir memuriyete nakilleri halinde Riyaseti Cümhur dairesindeki derecelerini muhafaza ederler.

MADDE 14 — Riyaseti Cümhur dairesi memurlarından terfi sıraları geldiği halde mafevk derecede açık memuriyet bulunmamasından dolayı terfi ettirilemeyen ve terfie lâıyk oldukları âmirlerince tasdik edilenlerden beş sene bir derecede kalmış olanlara bir derece mafevk maaşı verilir. Bu muamele bir memur hakkında bir defadan fazla tekerrür edemez. Bu suretle derecesi yükselenlerden tekaüt müddetini dolduranlara müktesep hak olarak bu derece üzerinden tekaüt maaşı tahsis olunur.

MADDE 15 — Riyaseti Cümhur dairesinin idarî ve inzibatî işleri hakkında umumî kâtibin reisliği altında başyaver ve kalemi mahsus müdüründen mürekkep bir komisyon teşkil edilir. Bu komisyon Riyaseti Cümhur dairesile Reisicümhur Hazretlerinin ikametgâhı masraflarını daima tetkik ve tasdik ile de mükelleftir.

MADDE 16 — Bu kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

MADDE 17 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Dairesinin teklifine bağlı cetvel

(A) TEŞKİLAT KADROSU

Derece	Adet	Memuriyet	Aylık		Tazminat	Emsali hasır ile seneliđi
			Maaş	Balığı		
1	1	Umumî kâtib	150	600		7 200
3	1	Kalemi mahsus müdürü	100	400		4 800
5	1	» » M. muavini	80	256	30	3 432
6	1	» » Mütercimi	70	210	22	2 784
6	1	Tahrirat başkâtibi	70	210	22	2 784
7	1	» İkinci kâtibi	55	165	22	2 244
6	1	Şifre başkâtibi	70	210	22	2 784
7	1	» İkinci kâtibi	55	165	22	2 244
6	1	Evrak başkâtibi	70	210	22	2 784
7	1	» İkinci kâtibi	55	165	22	2 244
5	1	Daire Müdürü	80	256	30	3 432
6	1	İdare memuru	70	210	22	2 784
7	1	Kâtib	55	165	22	2 244
Umumî yekûn						41 760

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

[A] CETVELİ

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
1	Umumî kâtip	1	150
3	Kalemi mahsus müdürü	1	100
5	» müdür muavini	1	80
6	» mütercimi	1	70
6	Tahrirat başkâtibi	1	70
7	» ikinci kâtibi	1	55
6	Şifre başkâtibi	1	70
7	» ikinci kâtibi	1	55
6	Evrak başkâtibi	1	70
7	» ikinci kâtibi	1	55
5	Daire müdürü	1	80
6	İdare memuru	1	70
7	Kâtip	1	55
		13	